

پوهنتون پروان
معاونیت تحقیقات و مجله علمی
آمریت مجله علمی

رهنمود نگارش مقاله علمی - تحقیقی

تابستان ۱۴۰۳.ش.

ایمیل کنفرانس ملی: (puconference81@gmail.com)

واتساپ کنفرانس ملی: ۰۷۸۸۷۳۵۶۱۲ / ۰۷۸۷۴۱۵۰۴۶

ایمیل مجله علمی چراغ حکمت: (ch.hakmat@gmail.com)

واتساپ مجله علمی چراغ حکمت: ۰۷۸۸۷۳۵۶۱۲ / ۰۷۶۷۶۰۶۱۹۵

رهنمود نگارش مقاله تحقیقی

بخش نخست

ساختار کلی مقاله

هدف

معیاری سازی و اطمینان از مطابقت مقالات با پالیسی نشراتی مجله علمی - تحقیقی چراغ حکمت.

ساختار کلی مقاله علمی - تحقیقی

۱. عنوان؛
۲. چکیده؛
۳. کلیدواژه؛
۴. مقدمه؛
۵. متن اصلی تحقیق؛
۶. نتیجه گیری؛
۷. فهرست منابع.

(۱) عنوان مقاله تحقیقی مشخصات ذیل را داشته باشد:

- ✓ دقیق و مشخص: عنوان باید موضوع اصلی تحقیق را به طور دقیق و مشخص بیان کند.
- ✓ مختصر: عنوان باید کوتاه و در عین حال مفید باشد و از کلمات زائد پرهیز شود.
- ✓ جامع: عنوان باید تمام ابعاد اصلی تحقیق را پوشش دهد.
- ✓ جذاب: عنوان باید به گونه‌ای باشد که توجه خواننده را جلب کند.
- ✓ عدم ابهام: عنوان باید واضح و بدون ابهام باشد تا خواننده به راحتی موضوع تحقیق را درک کند.
- ✓ استفاده از کلمات کلیدی: عنوان باید شامل کلمات کلیدی مرتبط با موضوع تحقیق باشد تا در جستجوهای علمی به راحتی قابل یافتن باشد.

۲) چکیده مقاله مشخصات ذیل را داشته باشد:

- ✓ در بردارنده خلاصه مسأله تحقیق، اهمیت، هدف یا اهداف، روش و نتایج متوقعه تحقیق باشد؛
- ✓ تعداد کلمات آن از ۲۰۰ تا ۲۵۰ کلمه باشد؛
- ✓ به یکی از زبان‌های ملی و ترجمه چکیده آن به زبان انگلیسی یا عربی باشد؛
- ✓ هرگاه مقاله به زبان بین‌المللی باشد، چکیده آن به یکی از زبان‌های ملی کشور ترجمه گردد.

۳) کلیدواژه‌های تحقیق مشخصات ذیل را داشته باشد:

- ✓ بین ۴ تا ۷ کلیدواژه باشد؛
- ✓ کلیدواژه‌ها به خوبی محتوای مقاله را بازتاب دهند؛
- ✓ از اصطلاحات علمی و فنی مرتبط با موضوع مقاله استفاده شوند؛
- ✓ به گونه‌ای انتخاب شوند که جستجوی مقاله را در وبسایت‌های علمی تسهیل کنند.

۴) مقدمه تحقیق مشخصات ذیل را داشته باشد:

- ✓ معرفی موضوع: مقدمه با معرفی موضوع مورد بحث و توضیح اهمیت و ارزش آن شروع می‌شود. این بخش باید توجه خواننده را به موضوع جلب کند و او را با اهمیت آن آشنا کند.
- ✓ توضیح پس‌زمینه/پیشینه تحقیق: در این بخش، پس‌زمینه موضوع و مطالعات قبلی مرتبط با آن توضیح داده می‌شود. باید نشان داده شود که چرا موضوع مورد بحث مهم است و چه اطلاعات قبلی در این زمینه موجود است.
- ✓ بیان مسأله: معرفی و توضیح مسأله یا سوال اصلی که در تحقیق شما مورد بررسی قرار می‌گیرد. این بخش باید خواننده را با مشکل یا چالش موجود آشنا کند و به او نشان دهد که چرا حل این مسأله مهم است.
- ✓ اهداف و فرضیات: شرح هدف‌های کلی تحقیق و فرضیاتی که بر اساس آن‌ها تحقیق انجام شده است. باید واضحاً مشخص شود که چه اهدافی برای تحقیق در نظر گرفته شده و چه فرضیاتی در پیش گرفته شده است.
- ✓ روش تحقیق: مختصری در مورد روش‌های استفاده شده برای جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل داده‌ها ارائه دهید. این بخش باید ایده‌ای از نحوه انجام تحقیق را به خواننده ارائه دهد.
- ✓ سازماندهی مقدمه: در انتهای مقدمه، ساختار کلی نوشتار را معرفی کنید و توضیح دهید که چگونه موضوع در بخش‌های مختلف مورد بررسی قرار خواهد گرفت.
- ✓ از نظر تعداد کلمات: مقدمه حد اکثر ۳۰۰ تا ۳۵۰ کلمه را احتوا کند.

۵) متن اصلی تحقیق مشخصات ذیل را داشته باشد:

- ✓ ساختار منظم و منطقی: متن باید به صورت منظم و منطقی سازماندهی شود. ارتباط منطقی عناوین تحقیق با مسأله اصلی تحقیق و نتیجه‌گیری آن حفظ شود؛
- ✓ روشنی و وضوح: ایده‌ها و مطالب باید به صورت واضح و بدون ابهام بیان شوند. استفاده از جملات کوتاه و ساده به درک بهتر مطالب کمک می‌کند.

- ✓ **ارجاع‌دهی دقیق:** تمام منابع و مطالبی که از آن‌ها استفاده شده است، باید به درستی و به صورت دقیق ارجاع داده شوند تا از سرقت علمی جلوگیری شود.
- ✓ **استدلال علمی و مبتنی بر شواهد:** هر ادعایی که در مقاله مطرح می‌شود باید با دلایل علمی و شواهد معتبر پشتیبانی شود.
- ✓ **پیوستگی مطالب:** بخش‌های مختلف مقاله باید به هم پیوسته و مرتبط باشند، به طوری که یک جریان منطقی و پیوسته در متن حفظ شود.
- ✓ **بی‌طرفی و عینیت:** نویسنده باید بی‌طرفانه و بر اساس شواهد علمی، نه دیدگاه‌های شخصی، به تحلیل و بررسی بپردازد.
- ✓ **نگارش دقیق و علمی:** زبان مقاله باید دقیق و تخصصی باشد، اما در عین حال از پیچیدگی غیرضروری پرهیز شود. استفاده از اصطلاحات علمی مرتبط و متناسب با موضوع ضروری است.
- ✓ **خلاصه‌سازی مناسب:** نکات کلیدی و اصلی باید به طور خلاصه و مؤثر بیان شوند، به طوری که خواننده بتواند به سرعت به اطلاعات مهم دست یابد.
- ✓ **پاسخ به مسأله اصلی تحقیق:** متن باید در پی یافتن پاسخ علمی به سوالات و اهداف اصلی تحقیق باشد. در نتیجه‌گیری معیارهای ذیل رعایت گردد:

۶) نتیجه‌گیری مقاله تحقیقی مشخصات ذیل را داشته باشد:

خلاصه نتایج اصلی: مهم‌ترین نتایج و یافته‌های تحقیق باید به طور خلاصه بیان شوند. این خلاصه باید نشان دهد که چگونه نتایج به سوالات و اهداف تحقیق پاسخ می‌دهند.

ارتباط با اهداف تحقیق: نتایج باید با اهداف و فرضیه‌های تحقیق پیوند داده شوند. توضیح داده شود که چگونه یافته‌ها با پیش‌بینی‌ها و سوالات مطرح شده در مقدمه و روش‌شناسی همخوانی دارند.

تفسیر نتایج: نتایج باید تفسیر شوند و توضیح داده شوند که چه معنایی دارند و چگونه می‌توانند به درک بهتر موضوع کمک کنند. تفسیر نتایج باید بر اساس شواهد و داده‌های تحقیق باشد.

اهمیت و کاربرد عملی: اگر نتایج تحقیق دارای کاربرد عملی هستند یا به حل مسائل واقعی کمک می‌کنند، باید در نتیجه‌گیری به این موارد اشاره شود.

جمع‌بندی کلی: نتیجه‌گیری باید به طور کلی و در قالب یک جمع‌بندی نهایی، پیام اصلی تحقیق را به خواننده منتقل کند.

موارد اختیاری

محدودیت‌های تحقیق: محدودیت‌های تحقیق که ممکن است بر نتایج اثر گذاشته باشند، باید به روشنی بیان شوند. این موارد نشان‌دهنده آگاهی محقق از محدودیت‌های تحقیق است.

پیشنهادات برای تحقیقات آینده: اشاره به زمینه‌های احتمالی برای تحقیقات آینده که می‌توانند جنبه‌های نادیده گرفته شده یا محدودیت‌های تحقیق حاضر را پوشش دهند، ضروری است.

۷) فهرست منابع مقاله تحقیقی مشخصات ذیل را داشته باشد:

فهرست نویسی به روش APA

ترتیب کردن فهرست منابع بر اساس روش APA (American Psychological Association) یک روش استاندارد برای نمایش منابع مورد استفاده در نوشتارهای علمی است. در اینجا چند اصل اساسی برای ترتیب کردن فهرست منابع بر اساس روش APA آورده شده است:

- ✓ ترتیب الفبایی بر اساس نام خانوادگی نویسنده: فهرست منابع باید به ترتیب الفبایی بر اساس نام خانوادگی نویسنده یا نویسندگان (در صورت وجود چند نویسنده) ترتیب داده شود.
- ✓ نام نویسنده یا نویسندگان: نام نویسنده یا نویسندگان باید با حروف اولیه انگلیسی وارد شده و نام خانوادگی به صورت کامل و با حروف اولیه بزرگ نوشته شود.
- ✓ سال انتشار: سال انتشار منبع بعد از نام نویسنده یا نویسندگان در داخل قوس قرار می‌گیرد.
- ✓ عنوان مقاله یا کتاب: عنوان مقاله یا کتاب بعد از سال انتشار و به صورت بولد یا ایتالیک می‌آید.
- ✓ اطلاعات انتشار: اطلاعات انتشار شامل نام ژورنال، شماره و جلد (در صورت مقاله) یا نام ناشر (در صورت کتاب) باید به عنوان آخرین بخش از هر مورد در فهرست آمده باشد.
- ✓ منابعی که نویسنده آن مشخص نیست: در صورتی که منبعی از نویسنده یا نویسندگان مشخصی نداشته باشد، می‌توانید به جای نام نویسنده از عنوان مقاله یا کتاب به عنوان مرجع استفاده کنید و آن را بر اساس ترتیب الفبایی عنوان‌ها قرار دهید.

کتاب با یک نویسنده

تخلص، نام (سال نشر اگر سال نشر آن مشخص نباشد - بی‌تا- نوشته شود). نام کتاب بولد یا ایتالیک (نوبت چاپ، در صورتی که بیشتر از یک بار چاپ شده باشد) محل نشر: نام ناشر.
نمونه:

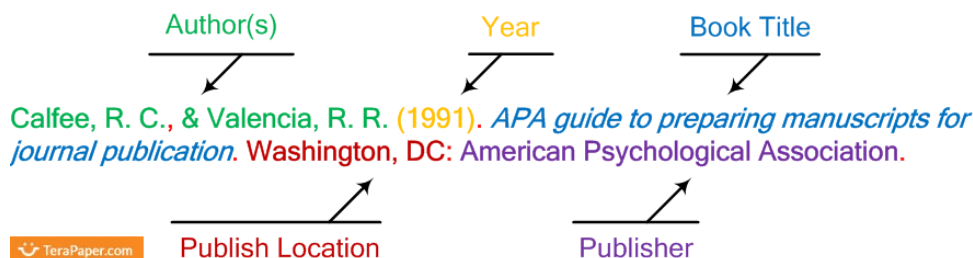
زرین کوب، عبدالحسین. (۱۳۷۶). سبک و ساختار در ادب فارسی. تهران: انتشارات آگاه.

کتاب با دو نویسنده

تخلص نویسنده اول، نام نویسنده اول و تخلص نویسنده دوم، نام نویسنده دوم. (سال نشر). نام کتاب ترجمه شده: نام و تخلص مترجم اول و نام و تخلص مترجم دوم (سال ترجمه). محل نشر: نام انتشارات

کتاب با سه نویسنده

تخلص نویسنده اول، نام نویسنده اول؛ تخلص نویسنده دوم، نام نویسنده دوم و تخلص نویسنده سوم، نام نویسنده سوم (سال نشر). نام کتاب. محل نشر: نام انتشارات.

منبع با بیش از شش نویسنده

منابعی که بیش از شش نویسنده دارند بعد از ششمین نویسنده «و همکاران» اضافه می‌شود؛ بعضی صاحب نظران معتقدند نوشتن نام شش نویسنده متن را طولانی می‌کند؛ لذا ذکر نام سه نویسنده اول کافی است و بعد از آن باید «و همکاران» نوشته شود. در متون فارسی کمتر منبعی می‌توان پیدا کرد که بیش از سه نویسنده داشته باشد، ولی در متون انگلیسی منابع با بیش از سه نویسنده (به ویژه در مقاله‌های علمی) به‌طور مکرر مشاهده می‌شود.

کتاب ترجمه شده

تخلص، نام (سال نشر)، نام کتاب، ترجمه: نام و تخلص مترجم (سال ترجمه)، محل نشر: نام ناشر

مجله علمی دارای چندین نویسنده

تخلص نویسنده اول، نام نویسنده اول؛ تخلص نویسنده دوم، نام نویسنده دوم و تخلص نویسنده سوم، نام نویسنده سوم (سال نشر) عنوان مقاله، دوره مجله، شماره مجله - صفحات مجله که مقاله را احتوا می‌کند.

مجموعه مقالات و همایش‌ها

تخلص، نام (سال نشر)، عنوان مقاله. در مجموعه مقالات [نام کنفرانس یا مجموعه مقالات ذکر می‌شود] (شماره صفحات مقاله). نام مؤسسه برگزارکننده همایش، محل برگزاری همایش، ماه برگزاری و سال برگزاری همایش، برگزارکننده همایش.

مقاله آنلاین / اینترنتی

تخلص، نام (تاریخ نشر)، عنوان مقاله. بازیابی شده به تاریخ / / از لینک: آدرس لینک نوشته شود

منابع چاپ نشده: پایان‌نامه‌ها و گزارش‌های پژوهشی

تخلص، نام (سال نشر)، عنوان پایان‌نامه. پایان‌نامه دوره لیسانس / ماستری / دکترا رشته نام دانشگاه، چاپ نشده.

نقشه‌ها و جداول

نقشه یا جدول اینترنتی: نام سازمان یا فرد نویسنده. (سال). عنوان نقشه [نوع نقشه]. ناشر. (در صورتی که اینترنتی باشد، لینک آن آورده می‌شود؛ مانند:

National Geographic Society. (۲۰۲۰). Map of ancient Egypt [Map]. National Geographic.
<https://www.nationalgeographic.com/maps/ancient-egypt>

نقشه یا جدول برگرفته از کتاب: نویسنده / نویسندگان. (سال). عنوان جدول [جدول]. در [عنوان کامل کتاب یا مقاله نوشته شود] قبل (صفحات جدول). ناشر. اگر لینک منبع در سایت‌ها موجود باشد نیز آورده می‌شود؛ مانند:

Smith, J., & Brown, L. (۲۰۱۹). Table of population growth [Table]. In World Population Statistics (pp. ۴۵-۴۷). Wiley.

<https://doi.org/10.1002/wps.234>

یادداشت:

اگر نقشه یا جدول را خودتان ساخته‌اید، نیازی به استناد نیست، ولی باید آن‌ها را با عنوان مناسب و شماره‌گذاری (مثلاً «نقشه ۱» یا «جدول ۲») در متن معرفی کنید.

تنظیم فهرست منابع

✓ منابع بر اساس حروف الفبا ترتیب شود.

✓ قرآن کریم به صورت استثنایی، بدون در نظر داشت ترتیب حروف الفبا، بدون نام نویسنده، بدون سال انتشار و بدون نام ناشر، در اول فهرست آورده شود؛ مانند:

قرآن کریم.

✓ به کتب احادیث مانند سایر کتاب‌ها ارجاع داده می‌شود؛ مانند:

بخاری، احمد بن محمد. (۱۳۵۷). صحیح بخاری. مؤسسه الرساله.

✓ منابع اینترنتی به صورت جداگانه فهرست شود.

* اگر کتابی نام نویسنده و سال انتشار آن مشخص نباشد، می‌توانید به جای نویسنده و سال از عنوان کتاب و صفحه‌های مرجع استفاده کنید. این موارد را می‌توانید به شکل زیر در فهرست منابع ارجاع دهید:

به عنوان مثال: عنوان کتاب. (سال انتشار ندارد/ بی‌تا). ناشر.

* اگر کتابی نام ناشر آن مشخص نباشد به جای نام ناشر عبارت «بی‌نا» نوشته می‌شود.

بخش دوم

استناد درون متنی و چگونگی تنظیم متن

۱. رهنمود استناد درون متنی به روش APA

استناد درون متنی به نقل قول

نقل قول مستقیم و غیرمستقیم دو روش برای ارجاع به نوشته‌های دیگر در یک متن است. در ادامه توضیحات کامل تری راجع به هر یک ارائه می‌شود:

نقل قول مستقیم

نقل قول مستقیم زمانی اتفاق می‌افتد که شما دقیقاً کلمات یا جمله‌هایی را از منبع یا مرجعی که به آن ارجاع می‌دهید، به همان شکل در متن خودتان نقل می‌کنید. این نقل قول‌ها باید درون علامت گیومه (" ") قرار گیرند و باید به شماره صفحه (برای کتب چاپی) یا شماره آیت و حدیث (برای آیات و احادیث) پایان یابد.

نقل قول غیرمستقیم

در نقل قول غیر مستقیم، شما مفهوم یا ایده‌هایی از منبع مرجع را با استفاده از کلمات و جملات خودتان بازگو می‌کنید. در این حالت، شما ممکن است از کلماتی مانند "بر اساس نظر فلان نویسنده"، "به نظر فلان نویسنده" و ... استفاده کنید. در نقل قول غیرمستقیم استناد درون متنی به تخلص نویسنده و سال نشر آن اکتفا می‌شود. به طور کلی، در نقل قول مستقیم، مستقیماً کلمات منبع را می‌آورید، در حالی که در نقل قول غیر مستقیم، مفهوم یا ایده‌ها را بازگو می‌کنید.

مهم ترین نکات استناد درون متنی به روش APA

- ✓ نام نویسنده یا نویسندگان: همیشه نام نویسنده یا نویسندگان باید در ارجاع داخلی ذکر شود.
- ✓ سال انتشار: سال انتشار منبع باید همواره در ارجاع داخلی ذکر شود.
- ✓ شماره صفحه یا شماره آیت و حدیث: در صورت استفاده از نقل قول مستقیم یا ارجاع به قسمت خاصی از منبع، باید شماره صفحه (برای کتب چاپی) یا شماره آیت و حدیث (برای آیات و احادیث) نیز در ارجاع داخلی داده شود.
- ✓ نقل قول مستقیم یا غیر مستقیم: در صورت استفاده از نقل قول مستقیم، باید متن دقیق نقل قول در داخل گیومه و با اشاره به شماره صفحه یا شماره آیت یا حدیث ذکر شود. در صورت استفاده از نقل قول غیر مستقیم، نیازی به شماره صفحه یا حدیث نیست.

چگونگی استناد درون متنی به روش APA

استناد به قرآن کریم

(قرآن کریم، نام سوره: شماره آیه)

مثال:

(قرآن، آل عمران: آیه ۱۱۰)

استناد به کتب احادیث

(نام نویسنده، سال: شماره حدیث)

(بخاری، ۱۳۵۷: حدیث شماره ۱۲۳۴)

استناد به سایر کتابها و مقالات

یک نویسنده:

(تخلص نویسنده، سال نشر اثر: صفحه)

دو نویسنده:

(تخلص نویسنده اول و تخلص نویسنده دوم، سال نشر اثر: صفحه)

سه نویسنده:

(تخلص نویسنده اول، تخلص نویسنده دوم و تخلص نویسنده سوم، سال نشر اثر: صفحه)

بیش از سه نویسنده:

(تخلص نویسنده اول، تخلص نویسنده دوم، تخلص نویسنده سوم و همکاران، سال نشر اثر: صفحه)

◆ در صورتی که نویسنده یا سال انتشار یک کتاب مشخص نباشد، از عنوان کتاب و صفحه‌های مرجع استفاده می‌شود:

به عنوان مثال: (عنوان کتاب: صفحه).

استناد به چندین اثر یک نویسنده که در یک سال نشر شده باشد

هرگاه به چندین اثر یک نویسنده که در عین سال نشر شده باشد، ارجاع داده شود، بعد از درج سال نشر از نشانه‌های الفبا مطابق زبان مقاله استفاده می‌شود؛ مانند:

(کریشنامورتی، ۲۳۴: ۱۳۹۸ الف)

(کریشنامورتی، ۴۵: ۱۳۹۸ ب)

(کریشنامورتی، ۷۸: ۱۳۹۸ ج)

استناد به مقالات انترنتی

هرگاه به مقالات و گزارش‌های انترنتی ارجاع داده شود که شماره صفحه نداشته باشند، به ذکر تخلص نویسنده و سال نشر مقاله یا گزارش اکتفا می‌شود؛ مانند:

(کریشنامورتی، ۱۴۰۱)

استناد به نقشه‌ها و جداول

در صورتی که نقشه یا جدول بدون تغییر از یک منبع دیگر استفاده می‌شود، از روش نقل قول مستقیم استفاده کنید و علاوه بر ذکر منبع در متن، آن را در بخش منابع نیز بیاورید؛ به طور مثال:

(National Geographic Society, ۲۰۲۰)

۲. چگونگی تنظیم متن

۱. اندازه قلم در متن اصلی (۱۲)، در عناوین اصلی (۱۴) بولد و در عناوین فرعی (۱۳) بولد باشد؛
۲. تعداد کلمات مقاله از ۴ - ۹ هزار کلمه شامل تمام بخش‌های مقاله در نظر گرفته شود؛
۳. مقالات به زبان‌های ملی (فارسی و پشتو) و بین‌المللی (انگلیسی و عربی) پذیرفته می‌شود؛
۴. چکیده مقالات نوشته شده به زبان‌های ملی به زبان انگلیسی یا عربی ترجمه شود؛
۵. چکیده مقالات نوشته شده به زبان‌های بین‌المللی به یکی از زبان‌های ملی ترجمه شود؛
۶. متن در صفحه A4 تنظیم گردد؛
۷. حاشیه سمت بالایی صفحه: ۲۵ ملی متر در نظر گرفته شود؛
۸. حاشیه سمت چپ صفحه: ۲۵ ملی متر در نظر گرفته شود؛
۹. حاشیه سمت بالایی صفحه: ۲۵ ملی متر در نظر گرفته شود؛
۱۰. حاشیه سمت راست صفحه: ۳۰ ملی متر در نظر گرفته شود؛
۱۱. اعداد داخل متن مطابق زبان متن نوشته شود؛
۱۲. متن به شکل Justify تنظیم گردد؛
۱۳. آغاز سطر اول پاراگراف اول مطابق حاشیه متن در نظر گرفته شود؛

۱۴. آغاز سطر اول سایر پارگرافها به اندازه (۰.۸) سانتی متر داخل متن برده شود؛
۱۵. نوع خط در زبان فارسی دری (B Naznin)، در زبان پشتو (B Nazo)، در زبان انگلیسی (Times New Roman) و در زبان عربی (Al Quranulkareem) در نظر گرفته شود؛
۱۶. ارجاع دهی و فهرست منابع به روش APA مطابق رهنمود تنظیم گردد.
۱۷. در پاورقی چکیده، آدرس ایمیل، محل وظیفه / عنوان شغلی و شماره تماس نویسنده یا نویسندگان درج شود.

تنظیم جداول، اشکال، نقشه‌ها و نمودارها در متن

شماره و عنوان جداول، نقشه‌ها، الگوها و تصاویر در بالا و منبع آن در پایین جداول ذکر گردد. در صورتی که ترسیم‌کننده خود نویسنده مقاله باشد، نیازی به استناد نیست، بلکه جدول باید دارای نام و شماره باشد. تصاویر، الگوها و نقشه‌ها باید واضح و باکیفیت باشد.

برخی از نکات دیگر در پذیرش مقاله

- ✓ مقاله در مجلات دیگر چاپ و نشر نشده باشد و همزمان در مجله دیگری نیز فرستاده نشده باشد؛
- ✓ مقالاتی که بیش از یک نویسنده دارد، یکی از نویسندگان، مسؤول مکاتبات و ارتباط با دفتر مجله است؛
- ✓ مجله علمی_تحقیقی چراغ حکمت در پذیرش، رد و ویرایش مقاله دست باز دارد و مقالات دریافتی را بر نمی‌گرداند.
- ✓ مسؤولیت حقوقی، صحت و عدم صحت مطالب، موضوعات ضد اساسات و احکام اسلامی، به نویسنده یا نویسندگان آن برمی‌گردد. همچنان مجله علمی_تحقیقی چراغ حکمت ضمن اینکه در این رابطه مسؤولیت ندارد، بلکه در عدم پذیرش چنین مقالات دست باز دارد.

تأیید آمریت مجله

تأیید معاونیت تحقیقات و مجله علمی